

P/8088919

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ZELENE TRANZICIJE

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/24-09/139

URBROJ: 517-05-1-1-24-11

Zagreb, 13. kolovoza 2024.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, OIB: 59951999361, na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata PANONSKI IZVOR d.o.o., OIB: 54178023079, Republike Hrvatske 1B, Požega, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

I. Za namjeravani zahvat – istražnu bušotinu Tekić GT-1 (TekGT-1) s bušotinskim radnim prostorom za smještaj bušačeg postrojenja na istražnom prostoru geotermalne vode „Tekić“, Grad Požega, Požeško-slavonska županija – nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš, uz primjenu sljedećih mjera zaštite okoliša (A) te provedbu programa praćenja stanja okoliša (B):

A. Mjere zaštite okoliša

1. Rad bušačeg postrojenja organizirati na način da ne dođe do onečišćenja površinskih ili podzemnih voda.
2. Na prostor za privremeni prihvat nabušenog materijala postaviti zaštitnu foliju kako bi se osigurala nepropusnost.
3. Tijekom procesa bušenja iz isplake nabušeni materijal (krhotine razrušenih stijena) kontinuirano izdvajati pomoću sustava za pročišćavanje isplake i privremeno odlagati u betonski bazen za izdvajanje čvrstih čestica iz isplake („sand trap“) gdje se gravitacijski razdvaja kruta i tekuća faza. Nakon razdvajanja, tekuću fazu predati ovlaštenoj osobi.
4. Za pristup lokaciji zahvata koristiti postojeće pristupne putove. Osloboditi putove za kretanje mehanizacije i osigurati radne površine i parkirna mjesta na vodonepropusnoj podlozi za mehanizaciju.
5. Tijekom izrade kanala bušotine ispod pogonskih dizel motora i priručnog skladišta ulja za podmazivanje motora obvezno postaviti posude za skupljanje ulja.

6. Sve opasne tekućine (kisljine, goriva, maziva, lužine i drugo) zaštititi od vanjskih utjecaja u natkrivenom skladištu i skladištiti na nepropusnoj podlozi.
7. Prilikom izvođenja zemljanih radova humusni sloj adekvatno odložiti na za to predviđeno mjesto te ga sukladno mogućnostima, a u skladu s propisima, iskoristiti za druge potrebe (na primjer koristiti kao pokrovni sloj nakon provedene sanacije).
8. Organizirati sanaciju eventualnog onečišćenja/izlijevanja i odvoz onečišćene zemlje/materijala ovlaštenoj osobi.
9. Prirodni plin, koji se ovisno okolnostima i aktivnostima može pojaviti tijekom izrade bušotine, spaliti na baklji. Koristiti baklju samo radi sigurnosnih uvjeta.
10. Biološku rekultivaciju bušotinskog radnog prostora i prostora zahvaćenog naftno-rudarskim radovima provesti u skladu s provjerenom naftno-rudarskom dokumentacijom. Za biološku rekultivaciju koristiti zavičajne biljne vrste.

B. Program praćenja stanja okoliša

1. Provoditi praćenje agroekološkog stanja tla i podzemne vode. Uzorkovanje tla provesti na i oko bušotinskog radnog prostora (300 m od bušotinskog radnog prostora) prije početka bilo kakvih radova radi utvrđenja zatečenog stanja kvalitete tla te nakon trajnog napuštanja istražne bušotine u slučaju negativnosti. Uzorkovanje i agroekološku analizu tla provodit će ovlaštena osoba.
 2. Kako bi se utvrdio mogući utjecaj na vode, izraditi dva piezometra. Piezometre smjestiti na rubovima bušotinskog radnog prostora te ih koristiti za uzimanje uzoraka vode za analizu. Piezometre izvesti do dubine 25 – 50 m od površine tla te vodu uzorkovati tri puta na sljedeći način:
 - prvo uzorkovanje prije izvođenja istražne bušotine,
 - drugo uzorkovanje tijekom izvedbe bušotine,
 - treće uzorkovanje nakon završenog procesa bušenja.
 3. Podzemnu vodu uzorkovanu iz piezometara ispitivati na sljedeće pokazatelje: razina vode (m), temperatura vode (°C), vidljiva otpadna tvar (-), vidljiva boja (-), primjetljiv miris (-), pH - 25°C, suhi ostatak – 105°C (mg/L), ukupna otopljena tvar – 180°C (mg/L), permanganatni indeks (mg O₂/L), Natrij (mg/L), Kalij (mg/L), magnezij (mg/L), kalcij (mg/L), cink (mg/L), kadmij (mg/L), krom (ukupni) (mg/L), mangan (mg/L), željezo (ukupno) (mg/L), željezo (divalentno) (mg Fe²⁺/L), živa (ukupna) - (mg/L), vodik sulfid – otopljen (mg/L), ukupna ulja i masnoće (mg/L), anionski detergentski (mg/L), neionski detergentski (mg/L), kationski detergentski (mg/L), mineralna ulja (mg/L), klorid -Cl⁻ (mg/L), bromid – Br⁻ (mg/L), sulfat – SO₄²⁻(mg/L).
- II. Za namjeravani zahvat – istražnu bušotinu Tekić GT-1 (TekGT-1) s bušotinskim radnim prostorom za smještaj bušačeg postrojenja na istražnom prostoru geotermalne vode „Tekić“, Grad Požega, Požeško-slavonska županija – nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata PANONSKI IZVOR d.o.o., Republike Hrvatske 1B, Požega, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata PANONSKI IZVOR d.o.o., Republike Hrvatske 1B, Požega, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonima i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata PANONSKI IZVOR d.o.o., Republike Hrvatske 1B, Požega, sukladno odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), podnio je 26. ožujka 2024. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, koje sukladno odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 85/20, 21/23 i 57/24) od 17. svibnja 2024. godine nastavlja s radom kao Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije (dalje u tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš istražne bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1) s bušotinskim radnim prostorom za smještaj bušačeg postrojenja na istražnom prostoru geotermalne vode „Tekić“, Grad Požega, Požeško-slavonska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša koji je u ožujku 2024. godine izradio ovlaštenik Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije potrebne za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/15-08/40; URBROJ: 517-03-1-2-19-10 od 17. rujna 2019. godine). Voditeljica izrade Elaborata je prof. dr.sc. Daria Karasalihović Sedlar.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 10.12. *Istražne i druge duboke bušotine izuzev bušotina koje služe za ispitivanje stabilnosti tla/geotehničke istražne bušotine* Priloga II. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira izradu istražne bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1) s bušotinskim radnim prostorom za smještaj bušačeg postrojenja na istražnom prostoru geotermalne vode „Tekić“.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08) na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 14. svibnja 2024. godine Informacija o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš istražne bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1) s bušotinskim radnim prostorom za smještaj bušačeg postrojenja na istražnom prostoru geotermalne vode „Tekić“, Grad Požega, Požeško-slavonska županija (KLASA: UP/I-351-03/24-09/139; URBROJ: 517-05-1-1-24-2 od 6. svibnja 2024. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Planirani zahvat se nalazi unutar odobrenog istražnog prostora geotermalne vode „Tekić“ (ukupne površine 91,6 km²) u Požeško-slavonskoj županiji, na administrativno-teritorijalnom području gradova Kutjeva, Požege i Pleternice te općina Jakšić, Kaptol i Velika. Planirana istražna bušotina geotermalne vode Tekić GT-1 (TekGT-1) i njoj pripadajući bušotinski radni prostor te pristupni put nalaze se na administrativno-teritorijalnom području Grada Požege, na k.č. 3219 k.o. Požega. Do bušotinskog radnog prostora istražne bušotine izgradit će se pristupni put na k.č. 3219 k.o. Požega, a do njega će se pristupiti postojećim cestovnim putom koji se nalazi na k.č. 1013 k.o. Požega. Isti put se spaja na postojeću cestu Mlinska, smjer od Požege prema Velikoj. Ušće bušotine (koordinata E = 593 534,27; N = 5 025 101,09) nalazi se na udaljenosti većoj od 170 m od najbližih naseljenih stambenih objekata u naselju Alaginci, koje je sastavni dio Grada Požege. Izrada istražne geotermalne bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1) s bušotinskim radnim prostorom za smještaj bušačeg postrojenja na istražnom prostoru geotermalne vode „Tekić“ obuhvaća sljedeće naftno-rudarske aktivnosti:*

- *izgradnju pristupnog puta,*
- *uređenje bušotinskog radnog prostora (plato veličine 90 x 100 m) bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1), odnosno platoa veličine 8 193 m² za smještaj bušačeg postrojenja s pripadajućom opremom i lagune za proizvodno ispitivanje bušotine,*
- *izradu i zacjeljenje kanala bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1),*

- u slučaju negativnog ishoda ispitivanja ležišta geotermalne vode, izvedbu trajnog napuštanja kanala bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1) te saniranje bušotinskog radnog prostora,
- u slučaju pozitivnog ishoda ispitivanja ležišta geotermalne vode, opremanje bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1) te svođenje bušotinskog radnog prostora na optimalnu veličinu za pridobivanje geotermalne vode (plato dimenzija 50 x 80 m).

Planirana istražna geotermalne bušotine bit će izrađena kao vertikalna bušotina s prognoziranom konačnom dubinom bušenja $1\ 250 \pm 100$ m. Naftno-rudarski radovi bušenja, opremanja i ispitivanja bušotine izvodit će se u skladu s provjerenim Projektom izrade geotermalne bušotine.

U slučaju negativne bušotine (negativnog ispitivanja geotermalnog ležišta na bušotini) pristupit će se sanaciji bušotine (trajno napuštanje kanala bušotine) i pripadajućeg bušotinskog radnog prostora. Bušotina će se trajno napustiti na siguran način, to jest postaviti će se cementni čepovi na odgovarajućim dubinama radi odvajanja slojeva, demontirati bušotinska glava i erupcijski uređaj, odrezati zaštitne cijevi najmanje 1,5 m ispod razine okolnog zemljišta i na njih će biti zavarena pokrovna ploča. Zemljište će se agrotehničkim mjerama dovesti u stanje blisko prvobitnom. U slučaju pozitivne bušotine, dio bušotinskog radnog prostora će se sanirati te svesti na optimalnu veličinu za pridobivanje geotermalne vode, a bušotina će se privesti eksploataciji. Također, u slučaju pozitivnog ishoda predmetne bušotine, prije početka eksploatacije geotermalne vode na lokacija planiranog zahvata obvezna je provedba postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš temeljem točke 10.3. Eksploatacija mineralnih i geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe Priloga II. Uredbe.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/24-09/139; URBROJ: 517-05-1-1-24-3 od 6. svibnja 2024. godine) za mišljenje Upravi za zaštitu prirode i Upravi vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ministarstva, Upravi za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Požeško-slavonske županije te Upravnom odjelu za komunalne djelatnosti i gospodarenje Grada Požege.

Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 352-07/24-02/181; URBROJ: 517-10-2-2-24-2 od 23. svibnja 2024. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš i da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Požeško-slavonske županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-02/24-01/6; URBROJ: 2177-07-02/1-24-2 od 24. svibnja 2024. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Uprava za poljoprivredno zemljište, biljnu proizvodnju i tržište Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/24-01/187; URBROJ: 525-06/196-24-2 od 11. lipnja 2024. godine) u kojem navodi da planirani zahvat, uz primjenu propisanih mjera zaštite okoliša, neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš te za isti nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Upravni odjel za komunalne djelatnosti i gospodarenje Grada Požege dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-01/24-01/6; URBROJ: 2177-1-06-01/01-24-2 od 3. srpnja 2024. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 325-11/24-05/196; URBROJ: 517-09-1-2-2-24-5 od 18. srpnja 2024. godine) u kojem navodi da za planirani zahvat s vodnogospodarskog stajališta nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Na planirani zahvat obrađen Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti ni postupak procjene utjecaja na okoliš niti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći: Tijekom pripremnih i građevinskih radova kod kojih će se koristiti različiti građevinski strojevi i vozila postoji mogućnost onečišćenja podzemnih voda izlivanjem tvari koje se koriste tijekom građenja (motorna ulja, gorivo, antifriz i slično). Do navedenog može doći

zbog nepažnje rukovoditelja strojeva, zbog kvarova (na primjer pucanje cijevi na hidrauličkim dijelovima strojeva) ili zbog havarija (probijanje spremnika za gorivo, kartera i hladnjaka, prevrtanja strojeva ili vozila i drugog). U slučaju nekontroliranog izlivanja naftnih derivata iz vozila ili strojeva koje će se koristiti prilikom građevinskih radova, u pripremi će biti sredstva za upijanje ugljikovodika, što će umanjiti negativan utjecaj na okoliš. Radovi će se izvoditi prema uputama za rad na siguran način poštujući sve zakonske propise, za što će biti odgovoran izvođač radova. Ispitivanjem i redovnim pregledom strojeva i uređaja u zakonski predviđenim rokovima povećat će se stupanj sigurnosti izvođenja radova. Sukladno navedenom, navedeni utjecaji se mogu smatrati zanemarivima, jer se već u fazi planiranja projekta uzimaju u obzir i ugrađuju u naftno-rudarski projekt odgovarajuće preventivne mjere. Prije početka izrade kanala bušotine istražne bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1) izradit će se dva piezometra, plitke kontrolne bušotine radi uzimanja uzoraka podzemne vode za analizu. Uzorci će se uzimati prije i nakon završetka izrade bušotine te jednom tijekom izrade bušotine. Uzorkovanje i analize će provoditi ovlaštena pravna osoba te je navedeno detaljnije propisano točkama 2. i 3. programa praćenja stanja okoliša propisanih u točki I. Rješenja. U tehnološkom postupku tijekom naftno-rudarskih radova na predmetnim istražnim bušotinama javljaju se tvari poput slojne vode, kemikalija koje se koriste u tehnološkom procesu kao aditivi, otpadne tehnološke i sanitarne vode, radni fluidi postrojenja (gorivo, ulja, antifriz i slično) te kruti otpadni materijal (onečišćeni šljunak, zemlja, parafin i drugo), koje kada se nekontrolirano nađu u okolišu (ispuštanje uslijed nekontroliranog događaja) mogu potencijalno imati štetni utjecaj na površinske i podzemne vode, no provedbom mjera 1. – 3. propisanih u točki I. Rješenja ne očekuje se negativan utjecaj na površinske i podzemne vode. Sve radne površine bušotinskog radnog prostora izvest će se na nepropusnoj podlozi te će se rad bušačeg postrojenja organizirati će se na način da ne dođe do onečišćenja površinskih ili podzemnih voda. Sve vode s bušotinskog radnog prostora (oborinske i druge vode eventualno onečišćene uljima, mastima i/ili drugim ugljikovodicima), odvede se sustavom odvodnih nepropusnih kanala u jamu prekrivenu nepropusnom PEHD folijom, što je i propisano mjerom 3. u točki I. Rješenja. Pri bušenju će se koristiti isplaka na bazi vode bez aditiva štetnih za kakvoću površinskih i podzemnih voda. Uvodnu kolonu zaštitnih cijevi ugradit će se do dubine 165 m i cementirati od pete zaštitnih cijevi do površine, čime će biti onemogućeno onečišćenje eventualno probušenog vodonosnika. Tijekom izrade kanala bušotina ispod pogonskih dizel motora i priručnog skladišta ulja za podmazivanje motora (bačve) obvezno je postaviti posude za skupljanje ulja, što je i propisano mjerom 5. u točki I. Rješenja. Komunikacija fluida s okolišem duž kanala bušotina bit će spriječena podzemnim opremanjem bušotine, a na površini sigurnosnim sustavom bušotine. Hermetičnost sustava ispituje se za vrijeme remonta bušotinske opreme kontrolom tlaka na ušću bušotine. Po završetku radova bušotinski radni prostori će se sanirati, a teren dovesti u stanje blisko stanju koje je bilo prije početka građenja. Tehnološku vodu (pročišćena tekuća faza) nastalu tijekom izrade istražne bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1) zbrinut će ovlaštena osoba te neće biti negativnog utjecaja na stanje površinskog i podzemnog vodnog tijela. Radnici na lokaciji bušotine koriste kontejnere za boravak i rad te sanitarne kontejnere u kojima je riješeno zbrinjavanje sanitarnih otpadnih voda. Sukladno navedenom, tijekom obavljanja naftno-rudarskih radova na radnom prostoru neće biti otjecanja otpadnih voda u okolni teren te neće doći do negativnog utjecaja na površinska i podzemna vodna tijela šireg područja zahvata. Lokacije planiranog zahvata ne nalaze se na području s vjerojatnošću pojavljivanja poplava. Tijekom građenja i provedbe planiranog zahvata najveći i trajni utjecaj na tlo se očituje u uklanjanju površinskog dijela tla tijekom građevinskih radova. Utjecaj na tlo je moguć u slučaju nekontroliranog događaja tijekom pripreme i provođenja zahvata. Primjenom standardnih operativnih postupaka te preventivnih mjera zaštite ne očekuje se pojava nekontroliranog događaja. Ako ipak dođe do nekontroliranog događaja, čija vjerojatnost je $0,5 \times 10^{-3}$, ne očekuje se njegov utjecaj izvan bušotinskog radnog prostora niti se očekuju trajne posljedice na tlo kao sastavnicu okoliša. Za potrebe izrade istražne bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1) uredit će se bušotinski radni prostor (BRP). U fazi izrade kanala bušotine, bušotinski radni prostor će zauzimati ukupnu površinu 8 193 m². Prostor obuhvaćen naftno-rudarskim zahvatom se kod sanacije bušotinskog radnog prostora vraća u prvobitno stanje sukladno naftno-rudarskom Projektu izrade istražne bušotine geotermalne vode Tekić GT-1 (TekGT-1), odnosno humus se kao pokrovni sloj rasprostire po saniranoj površini. U slučaju pozitivne ocjene bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1), bušotinski radni prostor će se smanjiti na optimalnu veličinu za pridobivanje geotermalne vode, dok se ostali prostor sanira i vraća u stanje blisko prvobitnom. Kretanje vozila odvija se po osiguranim stalnim

putovima, a parkiranje je osigurano na vodonepropusnoj podlozi. Ispod pogonskih motora postavljaju se posude za skupljanje ulja kao i ispod posuda za privremeno skladištenje ulja za podmazivanje motora. Aditivi koji se koriste za pripremu isplake i cementne kaše za geotermalne uvjete se adekvatno skladište. Korištenje aditiva potrebno je izvoditi na način da se spriječi rasipanje po tlu. U slučaju da do rasipanja dođe površinu je potrebno sanirati. Kemikalije koje se koriste tijekom izrade kanala bušotine mogu biti zagađivači u slučaju nekontroliranog događaja. S kemikalijama je potrebno postupati prema sigurnosno-tehničkom listu (STL). Krhotine nabušenog materijala koje se sustavom pročišćavanja izdvajaju iz isplake, privremeno se odlažu u takozvanom „sand trapu“, koji je izrađen od vodonepropusnog materijala (betonom obložen prihvatni bazen s prelijevom u isplačnu jamu). U tijeku izrade bušotine, kontinuirano se izdvaja kruta od tekuće faze iskorištenog radnoga fluida odbačenog u isplačnu jamu. Pročišćena tekuća faza iskorištene isplake predaje se ovlaštenoj osobi, a kruta faza se solidificira i propisno odlaže na prethodno pripremljenoj vodonepropusnoj podlozi (PEHD folija). Za pripremu isplake i cementne kaše koristit će se tehnološka voda, koja će se dopremati vozilima vatrogasne postrojbe te prihvaćati u rezervoare koji su sastavni dio opreme za bušaće postrojenje. Dio vode će se koristiti i za sanitarne potrebe. Kako bi se utvrdilo stanje kvalitete tla prije početka radova u okviru zahvata, na radnom prostoru uzet će se uzorak tla za agroekološku analizu (jedan na lokaciji bušotinskog radnog prostora, a drugi oko 300 m udaljeno od lokacije), o čemu će se sukladno propisima voditi odgovarajuća dokumentacija Uzorkovanje (na istim mjestima kao i za „nulto stanje“) i analiza tla bit će ponovljeni nakon provedene sanacije i trajnog napuštanja istražne bušotine u slučaju njene negativnosti. Uzorkovanje i analize će provoditi ovlaštena i neovisna osoba, što je i propisano točkom 1. programa praćenja stanja okoliša u točki I. Rješenja. Sukladno svemu prethodno navedenom, planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na tlo i poljoprivredno zemljište, uz primjenu mjera 4. – 8. propisanih u točki I. Rješenja. Tijekom građenja planiranog zahvata doći će do emisije čestica prašine i ispušnih plinova u zrak uslijed korištenja radnih strojeva i kretanja vozila na lokaciji zahvata. Navedeni utjecaji su lokalnog karaktera i vremenski ograničeni te se ne smatraju značajnima. Tijekom ispitivanja bušotina bit će postavljena baklja na kojoj će se spaliti potencijalna pridobivena količina plina, što je i propisano mjerom 9. u točki I. Rješenja. U slučaju komercijalnog otkrića geotermalne vode ne očekuju se emisije onečišćujućih tvari u zrak, dok će se u slučaju izostanka komercijalnog otkrića u postupku sanacije odvijati građevinski radovi koji će rezultirati sličnim emisijama kao i tijekom građenja. Temeljem prethodno navedenog, procjenjuje se da su mogući utjecaji planiranog zahvata na kvalitetu zraka šireg područja lokacija zahvata niskog i zanemarivog intenziteta. Ne očekuje se negativan utjecaj planiranog zahvata na klimatske promjene, kao ni negativan utjecaj klimatskih promjena na predmetni zahvat. Tijekom građenja planiranog zahvata doći će do privremenog negativnog utjecaja na vizualnu karakteristike krajobraza šireg područja zahvata uslijed prisutnosti bušaćeg postrojenja, građevinskih strojeva i mehanizacije, materijala i pomoćne opreme. No, imajući u vidu da će bušaće postrojenje na lokaciji planiranog zahvata biti prisutno samo relativno kratko vrijeme, ovaj utjecaj smatra se zanemarivim, uz primjenu mjere 10. propisane u točki I. Rješenja. Na lokaciji planiranog zahvata nema evidentirane i zaštićene kulturno-povijesne baštine. Provedbom planiranog zahvata ne očekuje se negativan utjecaj na stanovništvo, uz obvezu provedbe propisanih mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša. Zbrinjavanje svih nastalih vrsta otpada tijekom izgradnje i korištenja zahvata, uključujući i prethodno opisano postupanje s isplakom i otpadnim tvarima, osigurat će se sukladno propisima koji reguliraju gospodarenje pojedinim vrstama otpada te je na taj način utjecaj od otpada sveden na minimum. Povećanje razine buke na lokaciji planiranog zahvata privremeno će biti uzrokovano radom građevinskih strojeva tijekom građenja bušotinskog radnog prostora, dok će glavni utjecaj buke biti prilikom izrade bušotine uzrokovano radom motora na bušaćem postrojenju i kod cementacije kolone radom agregata. Razina buke koju će stvarati dizel agregati, građevinski strojevi i naftno-rudarski radovi na bušotinskom radnom prostoru bit će do najviše 90 dB(A). Iako ovisi o stanju i održavanju motora, opterećenju vozila i karakteristikama ceste kojom vozilo vozi (vrsta kolnika i nagib uzdužnog profila), kamion u prosjeku stvara buku od 84 dB(A), a rovokopač 75 dB(A). Utjecaj buke bit će najizraženiji na samom radilištu. Buka koja nastaje tijekom remontnih radova može negativno utjecati na faunu na način da životinje migriraju iz područja zahvata i izbjegavaju boraviti u njemu, no navedeni utjecaj je privremen i ograničen samo na vrijeme izvedbe radova. Planirana istražna bušotina Tekić GT-1 (TekGT-1) nalazi na udaljenosti oko 170 m od najbližih stambenih objekata, ali se ne očekuje negativan utjecaj buke na okolno stanovništvo.

Planirani zahvat u prostoru koji je potreban za izradu predmetne bušotine zauzima ukupnu površinu 8 193 m² (0,82 ha), dok površina bušotinskog radnog prostora iznosi 6 300 m² (vanjske dimenzije oko 70 x 90 m). Pristupni put, temelji spremnika za gorivo, parkiralište, laguna za ispitivanje bušotine i deponij iskopanog humusa i zemlje zauzima preostalu površinu 1 893 m². Stoga, ukupni zahvat zauzima 0,00025 % ukupne površine Gospodarske jedinice „Poljadijske šume“. Sukladno navedenom, a imajući u obzir činjenicu da sastavni dijelovi planiranog zahvata uopće ne zadiru u šumsko zemljište, isti neće imati negativan utjecaj na šume i šumarstvo. Tijekom izrade bušotinskog radnog prostora lovno-produktivna površina otvorenog lovišta XI/109 „Požega II“ bit će privremeno nedostupna, ali je s obzirom na ukupnu, vrlo veliku površinu otvorenog lovišta XI/109 „Požega II“ navedeni utjecaj zanemariv. S obzirom na to da je planirani zahvat prostorno i vremenski ograničen, ne očekuje se značajan negativan utjecaj na lovstvo. Nekonrolirani događaji do kojih može doći tijekom procesa bušenja su: erupcija odnosno nekontrolirani tok plina ili drugih bušotinskih fluida iz bušotine u atmosferu i havarija postrojenja ili opreme. Tijekom izrade istražne bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1) do nekontroliranog događaja (erupcije) može doći samo ukoliko pod djelovanjem slojnog tlaka dođe do nekontroliranog toka ležišnog fluida iz bušotine na površinu. Vjerojatnost takvog događaja je mala zbog primarne i sekundarne kontrole tlaka u bušotini. Dotok plina u kanal bušotine sprječava se primjenom isplake odgovarajuće gustoće čiji stupac ostvaruje tlak veći od slojnog tlaka (primarna kontrola tlaka). U slučaju nastanka nekontroliranog događaja postupat će se prema utvrđenim postupcima i procedurama koje su u pisanom obliku dostupne na lokaciji bušotinskog radnog prostora. Svi djelatnici koji rade na bušotinskom radnom prostoru upoznati su i na odgovarajući način educirani za provedbu mjera i operacija tijekom nekontroliranog događaja. Ukoliko bi ipak tijekom bušenja došlo do dotoka plina iz ležišta u kanal bušotine, njegov daljnji tok prema površini i emisija u atmosferu sprječava se zatvaranjem preventera – uređaja na ušću bušotine (sekundarna kontrola tlaka). Pri zatvorenom ušću bušotine pristupa se ugušivanju bušotine utiskivanjem otežane isplake i ponovnom uspostavljanju kontrole nad slojnim tlakom. Tehničko-tehnološka rješenja koja se primjenjuju tijekom izrade bušotine su tipska, a detaljno su definirana provjerenim Projektom izrade istražne bušotine. U slučaju nekontroliranog događaja postupat će se u skladu s propisima te internim procedurama nositelja zahvata koji reguliraju nekontrolirane događaje. Na temelju povijesnih podataka o izrađenim bušotinama u Republici Hrvatskoj procjenjuje se da je vjerojatnost pojave nekontroliranog događaja (erupcije) pri izradi istražne bušotine Tekić GT-1 (TekGT-1) vrlo mala ($0,5 \cdot 10^{-3}$) te je utjecaj na okoliš u slučaju pojave nekontroliranog događaja mali, uz prihvatljiv rizik. U slučaju nastanka požara ne očekuje se njegovo širenje izvan bušotinskog radnog prostora. U cilju sprječavanja izbijanja požara i eksplozije na bušotinskom radnom prostoru bušotine provodit će se mjere zaštite od požara koje su prikazane u Projektu izrade istražne bušotine i tehničkoj dokumentaciji naftno-rudarskih postrojenja koja se koriste pri izvođenju naftno-rudarskih radova. S obzirom na to da je predmetni zahvat izrade istražne bušotine geotermalne vode kratkotrajan, lokalnog karaktera te njegova realizacija ne zahtjeva trajnu prenamjenu velikih površina tla i poljoprivrednog zemljišta, kao i imajući u vidu da je rad istoga vremenski ograničen (privremen) i sukcesivan (neće biti istovremenih aktivnosti na više lokacija), kumulativni utjecaj planiranog zahvata s planiranim i postojećim zahvatima šireg promatranog područja je zanemariv. Lokacije planiranog zahvata se nalaze na udaljenosti oko 25,1 km sjeverno od granice s Bosnom i Hercegovinom te isti ni karakterom niti veličinom i mogućim utjecajima na sastavnice i opterećenja okoliša ne može dovesti do negativnog prekograničnog utjecaja na okoliš.

Lokacija planiranog zahvata smještena je izvan područja zaštićenog u nekoj od devet kategorija zaštićenih područja sukladno odredbama Zakona o zaštiti prirode. Prema Karti nešumskih kopnenih staništa Republike Hrvatske (2016.), na lokaciji planiranog zahvata nalazi se stanišni tip I.2.1. *Mozaici kultiviranih površina*. Predmetnim zahvatom planira se građenje pristupnog puta, uređenje bušotinskog radnog prostora (90 x 100 m) odnosno platoa veličine 8 193 m² za smještaj bušačeg postrojenja s pripadajućom opremom i lagune za proizvodno ispitivanje bušotine. Planiranim zahvatom doći će do gubitka 0,99 ha predmetnog staništa u području građenja. S obzirom na to da će se građenje odvijati na maloj površini, planiranim zahvatom neće doći do velikog zauzeća staništa. S obzirom na to da je navedeni stanišni tip rasprostranjen na širem području, ne očekuje se značajan negativan utjecaj planiranog zahvata na bioraznolikost.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19 i 119/23) lokacija planiranog zahvata nalazi se izvan područja

ekološke mreže. S obzirom na to da se doseg mogućih djelovanja zahvata ne preklapa s područjima ekološke mreže, a imajući u vidu se najbliže područje ekološke mreže nalazi na udaljenosti većoj od 923 metra od lokacije zahvata, mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata (samostalnih i kumulativnih) na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže može se isključiti te stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. i članku 90. stavku 6. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavcima 1. i 3. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije (Elaborata zaštite okoliša) i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš, uz primjenu mjera zaštite okoliša i provedbu programa praćenja stanja okoliša propisanih u točki I. izreke ovog rješenja te stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovog rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovog rješenja, mogućnost produženja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Osijeku, Trg Ante Starčevića 7/II, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. PANONSKI IZVOR d.o.o., Republike Hrvatske 1B, 34000 Požega (**R! s povratnicom!**)